

Kdybych mohl(a) vrátit čas...

Zadání: úvahový text reflektující moji osobní historii v souvislosti s událostmi, které nás potkávaly a potkávají

Kajetán Trojak

V zásadě asi nelze říci, kolik lidí se hluboce zaobírá svojí minulostí, nebo zdali tak činí den ze dne či například jednou za deset let. Co s určitostí vím, je, že já, autor tohoto textu, patřím do té první kategorie.

A tím pádem mohu pouze potvrdit, že ve mně takové myšlenky z přechozích let a měsíců vyvolávají mnoho otázek. Ta nejčastější, „mohl jsem se tehdy zachovat lépe?“ je z mého pohledu známkou uspokojivé rovnováhy sebedůvěry a úzkosti: oba tyto pocity v příliš velkém množství většině lidí škodí. Tím pádem jsem vděčný za to, že nejsem příliš pyšný, ale také pociťuji nemenší radost ze schopnosti ocenit vlastní vlohy a nenechat se pocitem méněcennosti srážet k zemi. Otázky o minulosti mě budou pravděpodobně provázet i po zbytek života, čímž mě dříve nebo později dovedou k další návazné otázce: pokud bych měl tu možnost, chtěl bych nějaký okamžik vlastního životního příběhu škrtnout a přepsat?

Odpověď je v tomto případě lepší omezit na pouze názorový úhel: teoretické problémy s manipulací již uplynulého času jsou samy o sobě velmi obsáhlým tématem, o kterém diskuse nelze brzy zakončit. Vlastní názory častokrát oproti tomu můžeme vyslovit stručně, bez velké obhajoby a někdy i bez obecného pohoršení okolí. V tento moment tedy mohu říct toto: svou minulost, která se mi před očima promítá, byť jen zlomkovitě, bezmála každý den, nechci a nebudu měnit. Tento názor pramení z jedné hlavní teorie: co bych ztratil, kdybych změnil vlastní minulost? Z mého pohledu bych ztratil sebe, tu osobnost a bytost, jíž jsem skoro dvacet let života znal, ale přesto stále hluboce poznávám. Kdybych změnil minulost této bytosti, ukázal bych, jak málo mi záleží na tom, jak jsem ji po celou dobu toho uplynulého času poznával a jak jsem se skrze ni postupně vyrovnal sám se sebou i celým zbytkem světa. I ten nejmenší střípek mé minulosti je nesmírně důležitý: bez něho bych tu totiž pochopitelně ani nebyl. Člověk, jenž by mě zastoupil, by z podstaty věci nebylo to samé já, jako to právě píšící na vám viditelný list papíru.

Pochopitelně z toho všeho vychází také to, že oproti počátku této práce k vám právě promlouvá zase jiná osoba, právě zformovaná ze zkušeností posledních čtyřiceti minut minulosti. Dle mého názoru to tak ale je: člověk je tvořen svou minulostí, a pokoušet se ji měnit je to samé, jako přímo nahradit jednoho člověka jiným. Já oproti tomu toužím toho člověka dále poznávat, a skrze to nalézt spokojenost ve všech stránkách života, zlých i dobrých.